

KOMUNIKAT PRASOWY – DZIŚ SĄ MOJE URODZINY. POETYCKIE SPOTKANIE Z MARIĄ KUNIC

Dziś są moje urodziny

Poetyckie spotkanie z Marią Kunic

Do uczonej Pallady naszych czasów, Marii Cunitii Śląskiej

Nie zwlekaj zatem, Śląska Pallado, nie zwlekaj:
pokaż i opublikuj *Uranie!*
Wiesz już, że wraz z Teutonami, zabiegają o nią Polacy,
a dzięki mnie ma teraz wielbicieli i na północy.
Mniejsza o inne książki, traktujące o błahych sprawach,
ale twoja niniejsza zasługuje, by wynieść ją na światło.
Nie ma potrzeby wieszać bluszczy Dionizosa.
Wyдай ją, niechaj wyda się wszystkim wdzięczna.
Wprowadzi ona twoje imię między lśniąca gwiazdy,
gdzie błyszczy Kasjopeja na świetlistym tronie,
przyniesie sławę twojej płci i ojczyźnie:
pokaże, że nic nie brak twojemu talentowi.
Nie zwlekaj zatem, Śląska Pallado,
nie zwlekaj: pokaż i opublikuj *Uranie!*

Spieszyłem się w mojej północnej podróży
październik 1646
Cyprian Kinner Śląski, doradca książęcy
tłum. Katarzyna Borkowska

W poniedziałek, 29 maja br. przypada czterechset trzynasta rocznica urodzin Marii Kunic (1610-64).

Przyszła na świat w rodzinie miejskiego lekarza Henryka Kunica, który przybył do Świdnicy około 1607 r. i zamieszkał w domu „Pod Złotym Chłopkiem”. Maria drogą samokształcenia opanowała siedem języków, swobodnie wypowiadała się w muzyce, malarstwie i poezji. Zdobyła fachową wiedzę w zakresie medycyny i farmacji, ale to co ją najbardziej zainteresowało to astronomia i matematyka. Wraz z mężem Eliaszem von Löwen zajęła się najważniejszym problemem ówczesnej astronomii, jakim była debata nad budową wszechświata. Pisząc, że *Słońce jako ster nieba jest wskaźnikiem czasu i ruchu* opowiedziała się po stronie Kopernika. Dzięki badaniom astronomicznym opartym na matematycznych obliczeniach bez użycia logarytmów poprawiła i uprościła słynne *Tablice Rudolfskie* Keplera. Prowadziła kilkuletnią korespondencję z Janem Heweliuszem, a następnie z francuskim astronomem Ismaëlem Boulliau, doradcą Ludwika XIV w sprawach nauki.

Niestety, prawie całe życie Marii przypadło na okres wojny trzydziestoletniej (1618-48), która zmusiła jej rodzinę do opuszczenia Świdnicy na zawsze i emigracji do Byczyny, a następnie do Łubnic w dobrach cystersek z Ołoboku w Polsce. Tam też zostało napisane, wydrukowane w Oleśnicy w dniu urodzin Marii 29 maja 1650 r. dzieło *Urania propitia*, czyli astronomia przybliżona czytelnikowi. Cunitia wydała własnym sumptem, pierwszą w dziejach, będącą wyrazem intelektualnych aspiracji kobiet, naukową publikację, która przyniosła astronomce europejską sławę.

Fenomen śląskiej Pallas współcześnie budzi, także w naukowych kręgach, coraz większe zainteresowanie. Jej postać weszła na stałe do zbiorowej tożsamości współczesnych świdniczan, a ławeczka z Nią jest uznaną atrakcją turystyczną naszego miasta.

Dlatego przy ławeczce z Marią, w najbliższy poniedziałek, będziemy obchodzić Jej urodziny. Zapraszamy na okolicznościową, plenerową wystawę, a o godz. 11.00 na wykład w muzeum dr Katarzyny Borkowskiej (IHN PAN) pt. *Wiersze dedykacyjne w dziełach Urania propitia (1650) i Selenographia (1647)*. Z tej okazji będzie można także podziwiać dwutomowy egzemplarz *Łaskawej Uranii* oraz wystawę towarzyszącą, pochodzących z *Uranii* dedykacyjnych wierszy Cypriana Kinnera, Konstantego Ringa, Samuela Polluciusa, Benjamina Duciusa i Ezekiela Paritiusa.

Zapraszamy

dr Radosław Skowron